

AZ ISKOLAÉRETTSÉG KRITÉRIUMAINAK VIZSGÁLATA

Szerző: **PERLAKI Lenke**, I. évfolyam, mesterképzés (perlakilenke@gmail.com)

Témavezető: **Dr. MAJOR Lenke** egyetemi docens

Intézmény: Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka

Dolgozatomban az iskolaérettségi kritériumok áttekintésével, azok vizsgálati módszereinek elemzésével foglalkozom. A kritériumok vizsgálata során azoknak a hiányosságoknak a bemutatására helyezem a hangsúlyt, amelyek tanulási zavarok kialakulásához vezethetnek.

Az iskolaérettség megállapításához testi, biológiai, mozgásos és kognitív/értelmi fejlettséggel kapcsolatos feltételeknek kell teljesülniük, emellett elengedhetetlen egy bizonyos szintű pszichológiai és szociális érettség is. Minden területen belül tételesen meghatározásra kerülnek azok a részkritériumok, amelyeknek az iskolába induló gyerekeknek meg kell felelniük. Amennyiben egy vagy több kritérium nem teljesül, az a későbbiekben tanulási zavarok kialakulását eredményezheti a számolás, az írás vagy az olvasás képességterületén. A kritériumzavarok meghatározása is bemutatásra kerül a munkámban minden kiemelt részterületen.

Az iskolaérettség vizsgálata kétféle módszerrel történhet. Az egyik módszer kritériumszempontú, célja a képességek fejlődésének folyamatos vizsgálata azok fejlesztése érdekében. A másik módszer normaorientált, célja a pillanatnyi fejlettségi állapot meghatározása. Az első módszerre példaként a Magyarországon alkalmazott DIFER (*Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer*) programcsomagot mutatom be a dolgozatban. A másik módszer példája a Szerbiában az iskolaérettség megállapítását célzó TIP (*Test za ispitivanje prvaka*) teszt.

Tanulmányomban bemutatom a két eljárás közötti hasonlóságok és különbségek, előnyök és hátrányok elemzésének eredményeit. Tapasztalataim összegzéséeként azt a megállapítást vontam le, hogy érdemes lehet a két értékelési formát kombinált módon alkalmazni, mert a két eljárás egyes elemei kiegészíthetik egymást, hozzájárulva a gyerekek iskolaérettségének hatékony fejlesztéséhez.

Kulcsszavak: iskolaérettség, kritériumrendszer, képességvizsgálat, tanulási zavarok

EXAMINATION OF SCHOOL GRADUATION CRITERIA

Author: **Lenke PERLAKI**, first-year-master's student (perlakilenke@gmail.com)

Supervisor: **Dr. Lenke MAJOR** associate professor

Institution: University of Novi Sad, Hungarian Language Teacher Training Faculty, Subotica

In my thesis, I deal with the overview of the graduation criteria for school and the analysis of their examination methods. During the examination of the criteria, I focus on the presentation of those deficiencies that can lead to the development of learning disorders.

In order to determine maturity for school, conditions related to physical, biological, movement and cognitive/intellectual development must be met, and a certain level of psychological and social maturity is also essential. Within each area, the sub-criteria that must be met by children starting school are determined item by item. If one or more criteria are not met, it may later result in the development of learning disorders in the areas of numeracy, writing or reading skills. The definition of criteria disorders is also presented in my work in each highlighted sub-area.

There are two ways to check school readiness. One of the methods is criterion-based, with the aim of continuously examining the development of abilities in order to improve them. The other method is norm-oriented and aims to determine the current state of development. As an example of the first method, I present the “DIFER” program package used in Hungary in the thesis. An example of the other method is the “TIP” test in Serbia, which aims to determine readiness for starting school.

In my study, I present the results of the analysis of the similarities and differences, advantages and disadvantages between the two procedures. As a summary of my experiences, I concluded that it might be worthwhile to use the two evaluation forms in a combined way, because some elements of the two procedures can complement each other, contributing to the effective development of children's school readiness.

Keywords: **maturity for school, criteria system, aptitude test, learning disorders**